

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-06-09
Besvaras senast
2025-06-18 kl. 12.00

Till statsrådet Erik Slottner (KD)

2024/25:1234 En demokratisk förvaltningspolitik

Under de senaste åren har den svenska offentliga förvaltningen genomgått ett paradigmskifte. TCO:s nya rapport *Tyst förvaltning* visar att principerna om rättssäkerhet, professionalitet och demokratisk förankring succesivt ersatts med ett ensidigt fokus på effektivitet i meningen ”snabbhet” och ”anpassning till politisk vilja”. Tjänstemän vågar inte längre framföra saklig kritik i remissvar, räds repressalier och tystas av chefer som ser myndigheter som varumärken snarare än som viktiga beståndsdelar i det demokratiska systemet.

Rapporten visar dessutom att SD-regeringens sätt att använda utredningar har förändrats från att söka bästa lösning till att beordra fram politiskt önskade svar. Kommittéväsendet används som ett verktyg för att kringgå myndigheters sakkunskap. Konsekvensen blir tunnare beslutsunderlag, försvagat kunskapsstöd och ett allvarligt hot mot demokratins infrastruktur. Det mest bekymmersamma är att denna utveckling inte tycks vara oavsiktlig; tvärtom är den ett resultat av en konsekvent politik där professionalitet och integritet aktivt trycks tillbaka till förmån för lydnad.

Från mitt hemlän känner vi tyvärr mycket väl igen detta från Region Gävleborg, där Sverigedemokraterna sedan sitt maktövertagande har skapat en förvaltningskultur präglad av osäkerhet, styrning uppifrån och misstänksamhet mot professionen. I Gävleborg har rätten att fritt uttrycka sin mening och rätten att kritisera och bilda opinion hindrats. När elevernas luciafirande tystades, när läns museets konstnärliga frihet utmanades, när en hel filial av folkhögskolan lades ned, när elever och lärare vid folkhögskolorna uppmanas att inte uttala sig på sätt som kan stöta den politiska ledningen och när man beslutar att bolagisera hela primärvården med minst sagt bristfälligt beslutsunderlag och utan att förankra hos medarbetarna eller inkludera personalen i processen. För att nämna några exempel.

Många ställer sig frågan hur SD-regeringen motiverar att den fortsätter driva en förvaltningspolitik som enligt TCO leder till att tjänstemän tystnar, kritik undviks och remissförfarandet urholkas.

Mot denna bakgrund vill jag fråga statsrådet Erik Slottner:

Avser statsrådet och regeringen att vidta åtgärder för att värna demokratin och svensk förvaltningspolitik?

.....

Sanna Backeskog (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren